

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Børne- og Undervisningsministeriet
Att: Departementet

S. 1
25.10.2019

Høring vedr. mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler

Danske Gymnasier har den 11. oktober 2019 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler).

Lovudkastet udmønter aftale af 3. oktober 2019 om mulighed for lokale elevfordelingsregler ved fordeling af elever til de almengymnasiale uddannelser. Udkastet giver hjemmel til, at fordelingsudvalg kan fastsætte lokale elevfordelingsregler for at løse eller imødegå udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter på grund af elevsammensætningen på en eller flere institutioner.

Danske Gymnasier ønsker at kvittere for den politiske velvilje, der er til at udarbejde løsninger, der kan sikre en bedre elevfordeling på landets gymnasier. En midlertidig løsning er dog langt fra tilstrækkelig, og det er afgørende nødvendigt, at der indgås en mere langvarig politisk aftale. Sådan én bør ligge klar allerede i sommeren 2020. Både af hensyn til at sikre kommende elever et tilstrækkeligt kendskab til nye elevfordelingsregler samt til implementeringen af reglerne, herunder gymnasiernes, fordelingsudvalgenes og regionernes arbejde.

I forhold til det konkrete, midlertidige løsningsforslag, der giver mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler, vil Danske Gymnasier komme med bemærkninger til følgende:

- Tidsperspektiv og procedure for udarbejdelse af lokale elevfordelingsregler.

Danske Gymnasier
D +45 3318 8260
mail@danskegymnasier.dk

- De praktiske forhold angående hensyntagen til erhvervsgymnasiale uddannelser placeret i campus samt gymnasier i andre fordelingsudvalg og regioner.

Endeligt vil foreningen uddybe, hvorfor en langsigtet løsning for bedre elevfordeling bør omfatte erhvervsgymnasiale uddannelser samt tage hensyn til udkants- og oplandsgymnasier.

S. 2
25.10.2019

Tidsperspektiv og procedure for udarbejdelse af lokale elevfordelingsregler

Med lovforslaget og den foreslåede § 12 a er der lagt op til, at enten en institutions leder kan anmode et fordelingsudvalg om at fastsætte lokale fordelingsregler, eller at udvalget selv kan tage initiativ til det. Herefter skal udvalget sandsynliggøre, at der foreligger faglige, pædagogiske og/eller sociale udfordringer, som skyldes elevsammensætningen. Endeligt skal et enstemmigt fordelingsudvalg tage stilling til fastsættelse af lokale fordelingsregler samt kriterierne herfor. Kriterierne skal kunne begrundes sagligt og være egnede til at modvirke de konstaterede udfordringer. Institutionen, der ønsker fastsættelse af lokale elevfordelingsregler, kan klage over fordelingsudvalgets afgørelse til regionsrådet.

Jf. lovbemærkningerne forventes det, at fordelingsudvalget får en uge til at blive enige. Danske Gymnasier vurderer ikke, at dette tidsperspektiv på nogen måde er tilstrækkeligt. Hvor lang tid det enkelte fordelingsudvalg skal bruge på at realitetsbehandle og fastsætte lokale elevfordelingsregler vil bl.a. være afhængig af, hvor mange institutioner, der indgår i udvalget. Dog underbygger erfaringer, som udvalg allerede har gjort sig i forhold til at fastsætte lokale regler, at det kan være meget krævende. Dels at nå til enighed om en ny model, dels at få afklaret modellens juridiske gyldighed, herunder om den konflikter med Danmarks internationale forpligtelser. I den forbindelse opfordrer Danske Gymnasier ministeriet til at gøre det klart for fordelingsudvalgene, at de kan få foretaget juridisk vurdering af deres lokale modeller hos ministeriet.

Danske Gymnasier vurderer, at et realistisk tidsperspektiv for fordelingsudvalgenes arbejde vil være fire uger. Foreningen indstiller derfor, at ministeriet i udarbejdelsen af fristerne for procedurer, jf. den foreslåede § 12 a, stk. 5, tager højde for dette. Tidsperspektivet er meget afgørende for andelen af fordelingsudvalg, der kan forventes at gøre brug af muligheden for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler.

Hertil kommer, at det kan blive en udfordring at opnå enstemmighed i fordelingsudvalget og en meget svær og omfattende opgave at fastsætte

lokale elevfordelingsregler – især for fordelingsudvalg, der skal starte helt fra bunden og ikke tidligere har arbejdet med dette.

Derfor foreslår Danske Gymnasier, at ministeriet fastsætter forskellige løsningsmodeller, som fordelingsudvalgene kan tage udgangspunkt i og vælge mellem afhængig af lokale behov. En sådan værktøjskasse vil i højere grad end det fremlagte forslag gøre det lettere og mere operationelt at fastsætte lokale regler, og det vil også sikre den nødvendige gennemsigtighed og sikkerhed for både elever og gymnasier, som elevfordelingsregler kræver.

Danske Gymnasier opfordrer derfor ministeriet til at udarbejde en sådan værktøjskasse med mulige modeller for lokale elevfordelingsregler – hvis ikke som en del af det fremlagte forslag, så som en løsningsmodel på den lange bane.

Endeligt bør ministeriet præcisere processen for klageadgang. Som det fremgår af lovforslaget og -bemærkningerne, kan en institution, der oplever problemer med elevsammensætningen, klage til regionsrådet, hvis institutionen ikke er tilfreds med fordelingsudvalgets afgørelse. Danske Gymnasier opfordrer til, at det bliver klart, at alle institutioner i fordelingsudvalget har mulighed for at klage over regionsrådets afgørelse og eventuelle fastsættelse af lokale fordelingsregler.

Praktiske forhold angående hensyntagen til andre gymnasier

I aftaleteksten af 3. oktober 2019 om mulighed for lokale elevfordelingsregler ved fordeling af elever til de almengymnasiale uddannelser fremgår det, at ”Fordelingsudvalg og regioner skal ved fastsættelsen af lokale regler tage højde for, dels at der ikke sker en uhensigtsmæssig ændring af elevsammensætningen på andre gymnasier, så situationen forværres på andre institutioner, dels at der tages højde for elevsammensætningen på erhvervsgymnasiale uddannelser, som er samlokaliseret med de almengymnasiale uddannelser fx i campus.”

Helt overordnet ønsker Danske Gymnasier at mindske polariseringen mellem institutioner de steder, hvor dette er en udfordring, for dermed at opnå en mere balanceret elevsammensætning på tværs af hele landet. Derfor bakker foreningen også op om intentionen i aftalepapiret, der handler om at tage hensyn til omkringliggende gymnasier, uanset om det er almene eller erhvervsgymnasiale. Det er dog meget uklart, hvordan institutionerne i praksis skal tage højde for elevsammensætningen på gymnasier, der ikke er omfattet af elevfordelingsreglerne og derfor heller ikke deler ansøgertal m.v. med de øvrige gymnasier i området.

Den langsigtede løsning: Omfat erhvervsgymnasiale uddannelser og hjælp udkants- og oplandsgymnasier

Som reglerne er i dag, skal erhvervsgymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne ikke i samme grad indgå aktivt i forpligtende samarbejder om koordinering af udbud, herunder kapacitet og elevfordeling. Ud fra et hensyn om et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge overalt i landet, en bedre sammenhæng på tværs af uddannelserne og ikke mindst ønsket om i højere grad at ligestille de gymnasiale uddannelser, bør hhx og htx indgå i de forpligtende samarbejder og omfattes af kapacitetsstyring og elevfordeling.

S. 4
25.10.2019

Aktuelt eksisterer to helt centrale problemer, der vedrører alle gymnasiale uddannelser.

Det ene er den demografiske udfordring, der rammer institutioner over hele landet. Den vil betyde, at især udkants- og oplandsinstitutioner risikerer at modtage for få ansøgninger til at sikre et bæredygtigt udbud. Det andet problem er primært knyttet til de store byer, hvor der flere steder er en tendens til etnisk polarisering mellem institutionerne, hvilket udfordrer det faglige og pædagogiske miljø på de enkelte institutioner.

Stærkere kapacitetsstyring og bedre elevfordeling kan bidrage til at løse begge problemer, og det understreger behovet for, at de erhvervsgymnasiale uddannelser indgår i forpligtende samarbejde og omfattes af kapacitetsstyring og elevfordeling. På den måde kan institutionerne i fællesskab og i samarbejde med regionerne fastholde adgangen til uddannelse for alle unge overalt i landet.

Endeligt vil det gøre en stor forskel for sammenhængen på tværs af uddannelserne. Det vil lukke huller i systemet, som unge i dag spekulerer i, hvis de ønsker at gå på et gymnasium i et bestemt område eller på et gymnasium med en bestemt elevsammensætning, fordi de blot kan søge et erhvervsgymnasialt tilbud, der ikke er omfattet af reglerne. Det kan medvirke til etnisk polarisering og modarbejder i øvrigt ambitionen om et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge overalt i landet.

Det er vigtigt at understrege, at forslaget om at omfatte de erhvervsgymnasiale uddannelser i forpligtende samarbejde og af reglerne om kapacitetsstyring og elevfordeling skal – præcis som i dag, hvor kun stx og hf er omfattet – ske med respekt for unges uddannelsesønsker. Flere og flere unge foretager krydssøgninger i deres valg af ungdomsuddannelse, og det er afgørende for de unges

retssikkerhed og tillid til institutionerne, at ansøgere til én gymnasial uddannelse ikke tvinges over på en anden gymnasial uddannelse for at sikre dennes eksistensgrundlag. Unge skal fortsat kunne søge lige præcis dén gymnasiale uddannelse, som den unge ønsker.

Med venlig hilsen

Birgitte Vedersø
Formand

S. 5
25.10.2019